

Vətəndaş cəmiyyəti nümayəndələri və ictimai fəallar ekoloji cinayətə və qanunsuz istismara etirazlarını davam etdirirlər

Aksiya iştirakçıları tələbləri yerinə yetirilənə kimi mübarizəni davam etdirməkdə israrlıdırlar

Azərbaycan ərazilərində faydalı qazıntı yataqlarının qanunsuz istismarının dayandırılmasını, "Qızılbulaq" və "Dəmirlı" yataqlarında monitorinqin keçirilməsinə icazə verilməsini tələb edən azərbaycanlı könüllü gənclərin və ekoloqların Laçın-Xankəndi yolunda keçirdikləri dinc etiraz aksiyasının əks-sədası dünyanın hər tərəfindən eşidilir.

Bütün sülhsevər insanlar, tərəqqipərvər dövlətlər bu aksiyanın haqlı olduğunu dəstəkləyərlər də, beynəlxalq hüquq normalarına və prinsiplərinə əsaslanan bu aksiyayı Qafqazda sülhə mane olmaq istəyən qüvvələr, xüsusən də Xankəndi ərazilərində və meşələrində gizli fəaliyyətdə olan silahlı birləşmələr, təbii sərvətlərimizi talan etməkdən gözləri doymayan Ruben Vardanyan, Araik Arutyunyan və başqaları həzm edə bilmirlər.

Qarabağ talanlarına şərhlilik etməkdən çəkinməyən Avropa Parlamenti yanvarın 18-də Azərbaycanın əleyhinə qətnəmə qəbul etmişdir. Avropa Parlamentindəki ikiüzlüləri, pula görə əqidəsini və mövqeyini dəyişənləri tanıyanlar üçün bu hadisə ikrah hissi doğursa da, gözlənilməz görünmədi. Rusiyalı ekspert Sergey Markedonov hesab edir ki, "Laçın yolunun bağlanması 2020-ci ilin noyabrında Qarabağ müharibəsi nəticəsində yaranmış yeni status-kvo və ötən il baş verən hadisələr kontekstində görmək lazımdır. Ermənistan hakimiyyəti 10 noyabr 2020-ci il tarixli üçtərəfli Bəyannaməyə əməl etməlidir. Bakı sənədlərə diqqətlə yenidən baxaraq qırmızı xətləri geri çəkib. Azərbaycanın məsələni sülh yolu ilə həll etmək istəyi aydın görünür. Hətta bu vəziyyətdə ötən ildən Ermənistanla Azərbaycan arasında

münaqişənin həlli prosesində yeni reallıq müşahidə olunur".

Aksiya iştirakçıları Azərbaycanı istədiyi nəticələrə yaxınlaşdırır

Aksiya iştirakçıları ekoloqların və onlara qoşulan könüllü gənclərin məramı əvvəlki kimi dəyişməz olaraq qalır. Etirazçılar Azərbaycanın faydalı qazıntı yataqlarının erməni separatçıları tərəfindən qanunsuz istismarının dərhal dayandırılmasını tələb edirlər. Bu münasibətlə qaldırdıqları plakatlarda üzərində rus və ingilis dillərində yazılmış "Sərvətlərimizin talanı dayansın!", "Təbiəti qoruyaq, istismarı qınayaq!", "Təbiətin milləti yoxdur!", "Azərbaycan milləti qoruyacaq sərvətini!", "Azərbaycan oyaqdır, sərvətinə dayaqdır!", "Sərvətimiz bölünməz, heç bir kəsə verilməz!", "Azərbaycan vahiddir, sərvətinə sahibdir!", "Ekocinayətə son!" kimi şüarlar səsləndirirlər. Məlumdur ki, Laçın yolu humanitar məqsədlər üçün açıqdır, sərbəst hərəkətə heç bir maneə yoxdur. Demək olar ki, hər gün Rusiya sülhməramlılarına aid onlarla maşın hər iki tərəfə maneəsiz hərəkət edir. Beynəlxalq Qırmızı Xaç Komitəsinə məxsus avtomobillərin də daim burada sərbəst hərəkət etməsinə şərait yaradılır.

Etiraf edək ki, Laçın-Xankəndi yolundakı etiraz aksiyası çətinliklə də olsa, Azərbaycanı istədiyi nəticələrə yaxınlaşdırır.

Vazgen Manukyan: "Ermənilər yaxşılaşmayan xalqdır"

Bu məsələ ilə bağlı Ermənistanın Qafqaz İnstitutunun direktoru Aleksandr İsgənderyan fikirləri olduqca maraqlıdır. O qeyd edir: "Azərbaycan indi iki məqsədə nail olmaq istəyir, onlardan birinə artıq nail olub, bu, keçid məntəqəsidir". Onun sözlərinə görə, bu, rəsmiləşdirilməyib, amma Bakı sadəcə olaraq rəsmiləşdirmək istəyir: "İkinci məqsəd Qarabağ məsələsinin Azərbaycanın daxili işi kimi qeydə alınacağı sülh sazişidir. Bu, sülhməramlıların çıxarılması istiqamətində bir addımdır, çünki Qarabağ daxili məsələdirsə, deməli, sülhməramlılara ehtiyacımız yoxdur".

2020-ci ildə 44 günlük Vətən müharibəsində biabırçası-

na məğlubiyyətindən, imzaladığı təslim aktından, qırğına verdiyi insanların ruhundan utanmayan Ermənistan rəhbərliyi sülh sazişini yubatmaq, guya yeni güclər əldə etməklə müharibəyə can atmaq istəyir. Bunu Azərbaycan tərəfi də yaxşı bilir. Lakin bütün bu xəyali söhbətlərin nəticə verməyəcəyini dəfələrlə bəyan edib. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev problemin nə bu tərəfdən, nə o tərəfdən insan itkisi olmadan, sülh yolu ilə həll edilməsinə çalışır. Ancaq bunu Ermənistan hakimiyyəti anlamaq istəmir, anlasada, kiminsə təsirindən boyunardına vurur.

Gündəmdə olan bu məsələ ilə bağlı Ermənistanın gücsüzlüyünü, simasızlığını etiraf edən Ermənistanın keçmiş baş naziri Qrant Baqratyan da məsələyə eyni prizmadan yanaşır və bunun günahını da ermənilərdə görür. Tarixə ekskursiya edən ekspert bildirir ki, ruslar daim ermənilərin yanında olub, amma sonuncular buna

layiqincə cavab vermirlər: "1992-ci ilin yayında biz artıq məğlub olmuşduq. Ruslar müharibədə qalib gəlməyimizə kömək etdi. Həmin ildə Vazgen Manukyan müdafiə naziri idi. Xosrov Arutunyan baş nazir idi. Biz çox çalışırıdık ki, qələbə çalaq. Levon Ter-Petrosyan prezident idi. Biz Rusiya müdafiə nazirinin müavini Qaydayın köməyi ilə qələbə çalmağa müvəffəq olduq. Əgər Rusiya olmasaydı, biz müharibədə böyük məğlubiyyətə uğrayacaqdıq. İndi Ermənistanda deyəndə ki, Rusiya bizə kömək etməyə borcludur, rəsmi Moskva bəyan edir ki, biz sizə borclu deyilik. Ona görə ki, ermənilər yaxşılaşmayan xalqdır".

Bir çox siyasilərin və hərbi ekspertlərin dediyi kimi, Vazgen Manukyan da bildirir ki, Azərbaycan Qarabağ erməniləri ilə bağlı yekun məqsədinə nail olacaq.

Rəhman SALMANLI,
"Azərbaycan"